

Станіслав Однороманенко

ФІЛОСОФІЯ ДУШІ

Хмельницький
Видавець Стасюк Л. С.
2025

УДК 821.161.2
О-43

Однороманенко С. Г.

О-43 Філософія душі – Хмельницький, Видавець ФО-П Стасюк
Л. С., 2025. – 36 с.

ISBN 978-617-8644-73-4

«Філософія душі» - це глибока поетична подорож у світ внутрішніх переживань, духовних пошуків і взаємодії людини з реальністю. У своїй третій збірці віршів Станіслав Григорович Однороманенко торкається тем, що болять і надихають: війна, як граничне випробування людяності; природа, як джерело тиші й оновлення; самопізнання, як нескінченний рух до істини. Ці вірші – не просто слова, складені у рими. Це думки, що шукають сенс, серце, що озивається до читача, і душа, яка ставить питання, не завжди маючи відповіді. Філософські роздуми автора переплітаються з образами українського ландшафту, болем сучасності та глибокою вірою в світло всередині людини.

Книга розрахована на широке коло читачів.

Видавництво подає твори у редакції автора, мовою оригіналу.

УДК 821.161.2

© Однороманенко С. Г., текст, 2025

© Однороманенко С. Г., макет,
дизайн, 2025

© ФО-П Стасюк Л. С., друк, 2025

ISBN 978-617-8644-73-4

МОЯ ФІЛОСОФІЯ

ФІЛОСОФІЯ ДУШІ

Буває так, що я вже на межі,
І вирватись із цього стану важко.
Тоді й пишу я «Філософію душі»
Або читаю вже написане, як завше.
Думка летить, мов птах у вишині,
Описую словами власну тишу.
Задумуюсь: «Філософ я чи ні?»
Рядки ж написані – я вам залишу.

НЕ ПИШЕТЬСЯ

Ось місяць вже, як не пишу ні слова,

Настала тиша в голові «здорова».

Нема ні тем, ні рим, ні заголовків,

Ні образів, ні влучних фраз доробків.

Це осінь депресивно все блокує?

Піду на вулицю із нею повоюю!

Душа моя поезію відчує,

І до світанку свої вірші напишу я.

ПОДАРУЙ МЕНІ ДОЛЕ СИЛУ

Подаруй мені доле силу,
Щоб міг легко я все вершити:
 Подолати те, що не миле
 Й непокдане міцно зшити.
Дай у руку меч правосуддя,
Дай у другу щит адвоката,
Проколю я злоби погруддя
І до пекла відправлю ката!
І скінчивши тяжке завдання,
Я безсилий впаду на поле.
Подаруй мені доле бажання:
 Не вершити суду ніколи!

НОВЕ

А може щось придумати нове,
Таке, про що у світі ще не чули.
Щоб невелике воно бўло й немале,
Кожна людина щоб його відчула.
Та що це має бути? Не збагну...
Давно вже все придумано не мною.
Мабуть закину я затію цю,
Не перейматимусь я думкою пустою.

ЛАЗУРНЕ УЗБЕРЕЖЖЯ

На Лазурному узбережжі
Колір моря яскраво синій.
Хвилі б'ють об горі́ підніжжя,
Поклоняючись їй єдиній.
І вмонтовані в скелі спонтанно
Знамениті міста французькі:
Монте Карло, Ментон і Канни
Й стародавні їх вулички ву́зькі.
З королівською величчю — знаково,
Як перлина всього регіону,
Зустрічає гостей Монако,
З його прапором біло-червоним.

СТЕЖИНА ЖОВТНЕВА

Стежина жовтнева – це так романтично,

Між золотом листя дерев,

У парку скрипаль грає музику вічну,

Заслухався з каменю лев.

І колесо огляду оберт мотає,

То ввись над Дніпром, а то вниз,

Немов би роки й місяці відміряє.

Згадай все – назад обернись.

НОВОРІЧНЕ БАЖАННЯ

Зрозуміти ніяк я не в змозі:
Новий рік вже стоїть на порозі.
Як так сталося, що він вже ось,
А бажання моє не збулось?
Я у січні його загадав,
Я чекав, я страждав, натякав...
Пережив і весну я, і літо,
І осінню пору́ зміг стерпіти.
Та не збу́лось нічого із того,
Що кричав я у небо з порога.
Написав на папері бажання,
Проковтнув його під час читання.
Президенту відправив послання,
Долучився щоб до виконання.
Та хвилини нестримно спливають,
І надії мої помирають.
Тож тепер я у році новому
Не відмовлю собі вже ні в чому.

МЕНІ П'ЯТДЕСЯТ ШІСТЬ

Мені п'ятдесят шість...

Багато це, чи мало?

Немов на півдорозі

Життя мене застало.

У дзеркалі вже зморшки,

А в серці – ще весна,

Й веде туди доріжка,

Де юність голосна.

Були і грім, і зливи,

І спокій, і жалі,

Але стою щасливо

На рідній цій землі.

І не шкода ні трішки,

Що пройдено – моє.

Мені п'ятдесят шість вже –

Потенціал ще є!

ХМАРИ

Хмарами на небі
Малює хтось картини.
То гори сніжно-білі,
То квіти ніжно-сині.
Летить дракон могутній
І пащу відкриває,
Та в битві з ним, нерівній,
Герой перемагає.
Ось пудель кучерявий
Парить над небокраєм,
За ним баранчик бравий
Усіх їх обганяє.
Міняє небокрай
Небесну ту палітру,
А я спостерігаю
Шедеври хмар і вітру.

ГОРОБЦІ

Горобці купаються в калюжах,
Не бояться зовсім холодів.
Пташку цю не смій, друже, паплюжить,
Вона знищує мільйони шкідників.
Іноді загляне у віконце,
А в саду – і в миску зазирне.
Віщуни погоди – дощ чи сонце?
І чи засуха країну омине.
У дитячі дзьобики голодні
Принесуть комах і комарів.
Нагодуй птахів і ти сьогодні,
І рахуй, що душі їм зігрів.

НІЧ

Ніч вкрила місто темним покривалом,
На небі розмістився зір загін,
Зітхає вітер, грається з туманом,
І сни спускаються в будинків тінь.
Мовчить земля, заснула під каштаном,
Лише ліхтар пильнує спокій твій,
А десь, в душі, між правдою й обманом,
Жевріє день – натхненник світлих мрій.

ОКУЛЯРИ

Дивлюсь на світ я крізь прозорі окуляри,

А хочеться рожеві одягти,

Розфарбувати щоб картини мляві,

І грішне в праведне щоб возвести.

Ще збільшувальне скло бажаю мати,

Щоб роздивитись мінімальні всі штрихи.

Бо вийдеш в світ незрозумілий з хати –

Й мерщій назад, аби не зносило дахи.

Тож гляну в окуляри я сучасні,

У віртуальну ту реальність весь пірну,

Залишу поза межами неясність,

А повернувшись – жити заново почну.

ОБРАЗА

На ображених воду возять —

Так мати казала.

Та коли мене доводять —

Місця всім замало.

Бо ображений поет

Може вдарить словом,

І надрукувати це

Тиражем масóвим.

Начувайтесь ж тоді,

Мої дорогії,

Кожна мошка буде знати

Про ваші злі дії!

НЕ БУЛО

Як дивно знати, що когось немає,

А вчора ще пили ми разом чай.

І вже його ніхто не зустрічає,

На вулицях – вже не чекай.

Він був і зник, розвіявся мов дим,

А може й не було його ніколи,

Й не зустрічався ти ні разу з ним.

Але ж є запис відео, розмови...

То все думок і пам'яті монтаж.

Якби він був, то би не щез ніколи.

Мабуть тобі привидівся міраж,

Такі бувають у житті приколи.

РІЗДВО

Немов у казку порина моє єство,
Коли на ганок сніжний я виходжу.
Я відчуваю – наближається Різдво,
Тоді в порядок я свій стан приводжу.
Зберусь з думками і очищусь від зlobи,
І попрошу пробачення у Бога.
Почнеться відлік нової доби,
І вкаже Зірка Вифлеємська всім дорогу.

Я НЕ ХОЧУ ПИСАТИ БАГАТО

Я не хочу писати багато,
Бо від довгого віршів читання,
Хтось втомитися може занадто,
Й пропаде до поезій бажання.
Не збагнуть, що хотів я сказати...
І навіщо ж тоді трудитись?
І нащо ці слова рифмувати?
Краще вже у вікно задивитись...
Ну а може взяти лопату?
І скопати городу три сотки,
І скінчити вірші писати.
Так і буде колись – сто відсотків!

*ФІЛОСОФІЯ
РІДНОГО КРАЮ*

ХАТА

Колись продав в селі я рідну хату,
І став в останню мить серед кімнати,
Задумавшись: «На згадку, що забрати?»
Картину ту, що вишивала мати?
Чи фотографії, що ще висять на стінах,
Де родичі мої в жупанах стильних
Суворо дивляться й питають: «Продаєш?
Подумай... Вже до неї не зайдеш.»
Бо люди інші будуть в хаті жити,
Ростить дітей й дровами піч топити.
І фото їхні з'являться на стінах...
Мені – лиш спогади, мов грані на рубінах.

ПІЧ

В сільській печі вогонь життя палає,
Бабуся в запічок чавун справляє
Тим рогачем, що прадід змайстрував.
Для вогнища ж дід дров заготував.
І хата сповнена теплом і смаком страв –
Такою в пам'яті її закарбував.
Тепер мікрохвильовки, варки, грилі...
Та спогади про піч мені лиш милі.

ПАМ'ЯТЬ РОДУ

Моя прабабуся Килина,
У смутну голодну годину,
Ось так врятувала родину:
Сховала зерно до комину.
В печі біля вогнища гріло
І душу стражденну, і тіло.
Зерно обернулось спасінням
І роду мого воскресінням.
Давайте ж ці дні пам'ятати.
Народу мого не здолати!

ПОКИНУТІ ХАТИ

Покинуті хати стоять у смутку,
Нема кому віконниць прихилить.
І перекошених парканів дошки
Охороняють їх останню мить.
Поїхав десь чи то помер господар,
На ключ замкнув всі двері і життя.
І цілі вулиці стоять, мов Мордор,
Чекають свого люду вороття.

РІДНЯ

У ці холодні листопаду дні
Здійснив я подорож до кровної рідні.
Зустрів я очі і обличчя риси,
Мені знайомі із дитячої колиски.
Лиш трішки старші, ніж три роки тому,
І погляд їх відображає втому.
Та усмішка цих лиць не покидає,
Нагадує батьків, яких немає...
Набрався сили я від свого роду,
Немов занурився в святую цілющу воду.

ФІЛОСОФІЯ ВІЙНИ

ВІЙНА

Війна ця кожного торкнулась,
Пройшла катком й не обернулась.

Війна безжально все зламала,

Те, що віками ми надбали.

Роками йде, й кінця не видно...

Народ боронить землю гідно!

Війна... Останні краплі люті...

Твої жахіття – незабуті!

ГОСТОМЕЛЬ

Ти першим відчув на світанку біль,
І гул гвинтокрилів лунав звідусіль,
Й металом поранило крила...

І «Мрія» твоя не злетіла.

Тебе боронив український солдат,
Та сили не рівні... І чорних тих дат,
Що був в окупації ти – не забудем.

Всі вірили в те, що ми перемогу здобудем!

В день перший квітневий звільнили тебе,
Вже в місто-герой окупант не зайде!

Усім визволителям – слава!

Й тобі – Українська держава!

ЗВУК ТРИВОГИ

Четвертий рік лунає в місті звук тривоги,

Вже люди до сирен цих звикли трохи.

Але щоразу небезпеку він віщує,

І кожен сам своє життя рятує.

Нас розрахунки ППО від бід прикриють,

І РЕБи точно приземлить шахед зуміють,

А екіпажі МНС його знешкодять.

«Відбій»! І учні з укриттів виходять.

Та має ця тривожність завершитись,

Ми будемо на мирний світ дивитись,

Дітей ростити і любов плекати,

А всіх полеглих – вічно пам'ятати.

КОНЦЕРТ

Концерт... Рояль...

На сцені сотні свічок...

Партер... Вуаль...

І звуків плинність вічна...

Чекання... Ноти...

Піаніст у фракю...

А десть піхота

У цю мить іде атаку...

ОКОП

Окоп – це дім,
Це захист для бійця
Від лютих мін
Й прильотів без кінця.
Окоп – це спальня,
Кухня і підвал,
Коли – вітальня,
А коли – завал.
Молітесь, побратими,
Щоб він став
Катам – могилою.
Героям – п'єдестал!

ДУША

Моя душа замкнута міцно в тілі,
Вона гартується там день у день,
Щоб потім витримати і в думках, й на ділі
Навалу злу на міць моїх легень.
Душа моя лишень зо дев'ять грамів,
Як куля важить. Та задачі різні в них:
Одна життя призначена позбавить,
А інша дана, щоби подих не затих.

ІКОНА

В порожній хаті на стіні висить ікона,
Три покоління вона слухала невтомно.

Молитви матері за сина і родину,
Сестри за брата й ненароджену дитину...

Просили прощі звинувачені у горі,
Благали долі молоді, здоров'я – хворі.
За перемогу люди трепетно молились,
Солдати в бій ішли – перехрестились.

Велична сила з її образу несеться!
Все, що просилось – в долю кожному
вернётся.

НАГОРОДА

На однострої – нагорода за відвагу,
За подвиг, мужність, доблесть і звитягу.
Та за відзнакою стоїть тяжка робота,
Яку виконувати може лиш піхота.
Носи ж із честю гідну нагороду!
Служи, солдате, українському народу!

Зміст

МОЯ ФІЛОСОФІЯ

Філософія душі	4
Не пишеться	5
Подаруй мені доле силу	6
Нове	7
Лазурне узбережжя	8
Стежина жовтнева	9
Новорічне бажання	10
Мені п'ятдесят шість	11
Хмари	12
Горобці	13
Ніч	14
Окуляри	15
Образа	16
Не було	17
Різдво	18
Я не хочу багато писати	19

ФІЛОСОФІЯ РІДНОГО КРАЮ

Хата	21
Піч	22
Пам'ять роду	23
Покинуті хати	24
Рідня	25

ФІЛОСОФІЯ ВІЙНИ

Війна	27
Гостомель	28
Звук тривоги	29
Концерт	30
Окоп	31
Душа	32
Ікона	33
Нагорода	34

Літературно-художнє видання
Станіслав Григорович
Однороманенко

ФІЛОСОФІЯ ДУШІ

Лірика
Українською мовою

Підписано до друку 17.11.2025 р.
Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times»
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 2,09
Обл. вид. арк. 2,33.
Наклад 100 прим. Зам. 1582

Видано та виготовлено
Видавець ФО-П Стасюк Л. С.
м.Хмельницький, вул.Дубініна, 6/2.
тел. 0978557497
E-mail: lilia@vidatiknigu.com.ua
www.vidatiknigu.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
та розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК №4270 від 22.02.2012 р.